

ПОБУДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: РЕСУРСИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Матеріали
XVIII Міжнародної
науково-практичної
конференції

19-20 вересня 2019 р.

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Український інститут
науково-технічної експертизи та інформації»
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України»
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України
Науково-дослідний інститут інформатики і права
Національної академії правових наук України
Інститут наукових досліджень економічних реформ (ISRER)
при Міністерстві економіки Республіки Азербайджан

ПОБУДОВА
ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА:
РЕСУРСИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Матеріали XVIII Міжнародної
науково-практичної конференції

19-20 вересня 2019 р.

Побудова інформаційного суспільства: ресурси і технології :
П 41 матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції,
Київ, 19-20 вересня 2019 р. [Електронний ресурс] / МОН України,
УкрІНТЕІ [та ін.]. – Київ : УкрІНТЕІ, 2019. – 404 с.

ISBN 978-966-479-104-2

Матеріали конференції охоплюють актуальні наукові і практичні проблеми розвитку суспільства в епоху цифровізації. Розглядаються питання створення цифрової економіки, цифрових сервісів і технологій, нові можливості освіти і науки у цифровому середовищі.

Розраховано на науковців, викладачів, підприємців, керівників інформаційних та аналітичних служб, бібліотечних працівників, фахівців з цифрових технологій і безпеки, представників інформаційних структур, бізнес-асоціацій, органів влади та управління.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

УДК 316.3:004:[33+37](4+477)(06)

ISBN 978-966-479-104-2

ЗМІСТ

«ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА»

<i>Єгоров І. Ю., Рижкова Ю. О.</i> Соціально-економічні аспекти процесів цифровізації: інструменти дослідження у країнах ОЕСР	9
<i>Антонюк В. П.</i> Залученість населення України в процеси цифровізації	13
<i>Артамонова Н. О., Капінос М. М., Шуба І. В.</i> Сучасні шляхи комерціалізації технологій штучного інтелекту	18
<i>Билаш Л. Л.</i> Инвестиционный менеджмент как фактор развития информационных технологий и конкурентоспособности бизнеса	22
<i>Вінник О. М.</i> Ключові питання правового забезпечення цифрової економіки та електронного бізнесу	26
<i>Герасимчук В. Г.</i> Інженерні кадри у цифровій економіці	30
<i>Дорогая И. И.</i> Преобразование менеджмента компаний под воздействием современных тенденций бизнеса	34
<i>Ільчук П. Г., Коць О. О., Жулевич М. І.</i> Технологія Blockchain як інструмент розвитку банківської системи	40
<i>Кленін О. В.</i> Основні тренди цифрової трансформації держави та бізнесу	44
<i>Лопушняк Г. С., Шандар А. М.</i> «Smart village» як концепція забезпечення сталого розвитку в постіндустріальному суспільстві	48
<i>Наджафов З., Гусейнова А.</i> Новая экономика XXI века или цифровизация экономики?	52
<i>Петренко В. О., Савчук Л. М., Бушусв К. М., Фонарьова Т. А.</i> Технології штучного інтелекту на прикладі застосування нейронних мереж в менеджменті підприємства	60
<i>Пурський О. І.</i> Розробка і використання web-системи оцінювання рівня соціально-економічного розвитку регіонів України в рамках викладання дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів».	64
<i>Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П.</i> Проблемні аспекти використання цифрових активів у діяльності віртуальних організацій	68
<i>Артеменко Л. П.</i> Конкурентоспроможність України в четвертій індустріальній революції	72
<i>Васильєва О. О.</i> Застосування штучних нейронних мереж для оцінки трудового потенціалу аграрної сфери	76
<i>Вишневський О. С.</i> Цифровізація та економічне зростання: коли очікування не відповідають реаліям	80
<i>Вонберг Т. В., Кононенко П. С.</i> Дослідження ефективності формування компенсаційного пакету як основний напрям HR-аналітики	84

<i>Городянська Л. В.</i> Цифровізація відтворюваних економічних ресурсів: можливості та перспективи.	88
<i>Довбенко В. І.</i> Оцінювання ефективності застосування новітніх інформаційних технологій в економіці	92
<i>Каніца Ю. М.</i> Директива ЄС про авторське право в єдиному цифровому ринку та напрямки імплементації її положень у законодавство України	96
<i>Карпенко А. В.</i> Інтелектуальні активи людського потенціалу в умовах цифрової економіки	100
<i>Оліх Л. А.</i> Передумови впровадження засад цифрової економіки в Україні	104
<i>Подлужна Н. О., Уманська О. О.</i> Стратегічне управління банківською системою України в умовах економіки знань	108
<i>Рибак О. М.</i> Трансформація фінансових потоків домогосподарств в умовах цифрової економіки	112
<i>Salifova T.</i> High-tech and science-intensive production as a leading factor in economic growth	116
<i>Сіташ Т. Д.</i> Концептуальний базис парадигми та архітектоніка цифрової економіки	118
<i>Скоробогатова Н. Є.</i> Ефективність діяльності компаній в умовах інформаційного суспільства: світовий досвід та Україна	122
<i>Соловей Н. В., Жам О. Ю.</i> Інформатизація процесів в страховій діяльності – теорія і практика.	126
<i>Трушкіна Н. В., Ринкевич Н. С.</i> Цифрова трансформація бізнес-процесів на підприємствах: реалії та сучасні виклики	130
<i>Ходзицька В. В.</i> Корпоративне управління в умовах інновацій: світові тенденції.	134
<i>Панькова О. В., Касперович О. Ю.</i> Соціальні передумови ефективних комунікацій суб'єктів соціально-економічного розвитку в умовах цифровізації	138
<i>Гейдарова К. Али-Г.</i> Приоритети державного регулювання в області фінансування аграрного сектора	142
<i>Suleymanli O.</i> Digital transformation for market acquisition.	145
<i>Suleymanova A., Alakbarov E.</i> Evaluation of Technological Intensity of the Manufacturing industry	154
<i>Горобець О. О.</i> Наукові дані як інноваційна тенденція цифрового суспільства	159
<i>Приймакова Ю. А.</i> Інноваційне середовище: трансформація в умовах становлення цифрової економіки	163

«ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

<i>Гусейнова А.</i> Применение в задачах по принятию решений и управлению данными моделей Data Mining и Fuzzy	167
<i>Дзьобань О. П.</i> До проблеми загроз інформаційній безпеці України: цивілізаційний контекст	173
<i>Єжова О. В.</i> Комп'ютерний дизайн одягу в підготовці магістрів з технологій.	177
<i>Молодецька К. В.</i> Аналіз підходів до моделювання конфліктної взаємодії акторів у соціальних інтернет-сервісах.	181
<i>Ягодзінський С.М.</i> Культура безпеки в інформаційному суспільстві	185
<i>Андрощук Г.О.</i> Штучний інтелект: тенденції розвитку технологій	189
<i>Бутник О. О.</i> Держава он-лайн: досвід Естонії в поширенні електронних послуг	197
<i>Вакуленко М.О.</i> Українська латиниця в сучасних інформаційних і лінгвістичних технологіях	201
<i>Віткова В. С.</i> Інститут електронної петиції: сучасні проблеми та досвід України	205
<i>Говорун С. В.</i> Інтелектуальний аналіз даних (Data Mining) в науці державного управління	209
<i>Гринчишин Т. М.</i> Методи безнадлишкового сигнального кодування на основі кодів Галуа	213
<i>Гурсєв В. О.</i> Веб-орієнтовані технології побудови тренажерних систем підготовки оперативно-диспетчерського персоналу енергосистем України	217
<i>Даєв Ж. А.</i> Применение нечеткой логики для автоматизации контроля влажности природного газа.	221
<i>Дульська І. В.</i> Інституційні проблеми розробки національного плану широкосмугового доступу до інтернету (ШСД)	225
<i>Жибер Т. В.</i> Цифровізація в публічній сфері: сучасність та перспективи	230
<i>Литвинова В. В., Литвинова О. І., Божко Т.П.</i> Аналіз законодавчих та нормативно-правових документів, що регламентують створення та функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади і спеціальних можливостей з їх налаштування.	233
<i>Опанасюк В. В.</i> Вплив цифрової трансформації на функції держави	246
<i>Процев'ят Т. І., Процев'ят Х. Т.</i> SOS-важливість міжнародно-правового врегулювання безпекових проблем інформаційного суспільства	250

<i>Ткачук Н. А.</i> Цифрова грамотність та кібергігієна в Україні	255
<i>Яременко О.І.</i> Політико-правові засади цифровізації системи публічного управління: європейський досвід	259
<i>Приходько О. Д.</i> Інтеграція України до єдиного цифрового ринку Європи.	263
<i>Ivashchenko A., Ivashchenko T.</i> The world experience of the AI implementation and possible ways of its application in Ukraine	267
<i>Діденко А. О.</i> Структура інформаційного механізму модернізації органів публічної влади на місцевому рівні	271
<i>Міщук О. С.</i> Прогнозування параметрів забруднення атмосферного повітря за допомогою лінійних нейроподібних структур	275
<i>Мялковський Д. В.</i> Інноваційні механізми Єс з підвищення довіри до електронних послуг	279
<i>Люля В. С.</i> Забезпечення інформаційної безпеки в соціальних мережах. . .	284

«НАУКА ТА ОСВІТА У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

<i>Пиля В.І.</i> Освітні тренди у глобальному вимірі.	286
<i>Кальнянов А. В.</i> Проблеми формування інформаційного потенціалу вищої освіти на сучасному етапі	290
<i>Стрількова Т. О., Шмідт А.О.</i> Вплив інформаційних цифрових технологій на якість сучасної технічної освіти	293
<i>Мовилэ И. В.</i> Анализ использования обучающей платформы moodle в высшем образовании (по результатам проекта ReStart Moldova)	297
<i>Чмир О. С.</i> Фінансові аспекти функціонування Національного репозитарію академічних текстів	302
<i>Cherniavska O. V., Hnyra-Chernevetska L. V., Krastev T., Srivastava P., Zhijun W.</i> Access to alternative financial sources: the use of mezzanine financial instruments in the information society	306
<i>Ільченко В. Р.</i> Роль соціальних мереж у професійному спілкуванні як умова педагогізації суспільства, виявлення колективним IQ взаємозв'язку безпеки нації і змісту освіти.	310
<i>Прищенко С. В.</i> Дистанційні можливості навчання колористичній культурі	314
<i>Березюк О. В.</i> Цифрові технології в процесі вивчення студентами безпекових дисциплін	318
<i>Венгеров В. Н., Григянец Р. Б.</i> Комплексный подход к оценке деятельности ученых и организаций	322

Gladushyna R. The prospects and potential of information and communication technology in Ukrainian higher education landscape	327
Добровольська Н. В. Переваги використання електронного навчального середовища Moodle у ВНЗ	330
Карплюк С.О. Цифрова платформа MOZABOOK як один із засобів формування медіа компетентності та медіаграмотності майбутніх учителів інформатики	333
Машикіна І. В. Застосування імітаційного моделювання при підготовці студентів спеціальності «Комп’ютерні науки»	337
Ніколіна І. І. Можливості Mobile ID в Україні.	340
Новицька Т. Л., Новицький С. В. Платформа Publons як засіб розвитку наукової діяльності	344
Pichugina M. Platforms as drivers for online education in Ukraine.	350
Платонов О. Д. Ключові вимоги до інформаційної системи для цифрової трансформації НАН України.	354
Пронь Н. Б. Окремі аспекти цифрової трансформації освітньої галузі України.	358
Сікора Я. Б., Якимчук Б. Л. Розвиток цифрової компетентності майбутнього вчителя в освітньому просторі закладу вищої освіти	363
Трубін І. О. Правове забезпечення придбання послуг з доступу до інтернету закладів освіти	367
Харченко А. М. Сучасні підходи до використання хмарних технологій в навчальному процесі (на прикладі сервісів Google Apps).	371
Юрчук Н. П., Телекало Н. В. Формування електронного науково-освітнього простору цифрового університету	375
Бабаєва В. Ч. гызы Цифровые технологии в образовании и научных исследованиях в Азербайджане	379
Косик В. М. Онтологічний підхід до створення електронних підручників.	384
Shipovskiy V., Proshchyn I. Some threats from the evolution of social media	386
Мінгальова Ю.І. Огляд віртуальних інтерактивних дошок для підтримки організації науково-дослідної роботи студентів.	388
Солоденко К. С. Партнерська кооперація з батьками через використання інформаційних технологій	392
Соколова Е. Т. Інноваційні освітні можливості міжнародного сервісу Flipgrid.	397
Кравчук Т. А. Месенджери, соціальні мережі та соціальна інженерія: як втратити анонімність та безпеку	401

Юрчук Наталія Петрівна,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики

Телекало Наталія Валеріївна,

канд. с/г. наук, доцент,

завідувач науково-організаційного відділу

Вінницький національний аграрний університет,

м. Вінниця, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЦИФРОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В умовах глобальної інформатизації, переосмислення ролі освіти в сучасному суспільстві сучасна освіта в Україні орієнтована на входження у світовий інформаційно-освітній простір.

Усе, що відбувається в суспільстві, природі, розвитку людської культури, так чи інакше впливає на формування та здійснення освітньої політики, функціонування системи освіти в цілому. Саме освіта й наука належать до тих галузей, додаткове вкладання засобів у які забезпечує синергетичний ефект. Вища школа ніколи не знаходилась перед такими змінами, не привертала вселюдської уваги так, як зараз. Україні потрібні не просто освічені люди, а творчо мислячі, всебічно розвинені висококваліфіковані спеціалісти, які глибоко володіють сучасними знаннями, методами та методиками створення нових сортів, порід і матеріалів, сучасних інформаційних технологій, здатні забезпечити їхнє впровадження в життя [1].

Завдання підвищення якості вітчизняної освіти та ефективності функціонування закладів вищої освіти (ЗВО) можливе за умови використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) і формування єдиного електронного науково-освітнього простору.

Теоретичним основам та прикладним аспектам інформатизації освіти, використання інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі присвячені праці праць вітчизняних та іноземних вчених: В. Бикова, В. Виноградні, Г. Григорова, В. Ілюценка, Н. Касярум, А. Манако, Е. Мещерякова, К. Синиці, І. Шоробури та багатьох інших.

Сучасний розвиток інформаційних технологій зумовлюють зміни в усіх галузях суспільного життя. Більшість вітчизняних університетів адаптуючись до нових умов в тій, чи іншій мірі використовують цифрові технології, які не завжди виправдовують їх очікування.

Формування цифрового університету передбачає впровадження не лише нових інформаційних технологій, але формування перш за все єдиного електронного науково-освітнього простору, який дозволить сформувати у випускників нові компетенції, які необхідні для існування в інформаційному просторі.

Освітній простір як частина соціального простору суспільства формується системою освіти і зовнішніми соціальними чинниками, віддзеркалює позитивні і негативні реформи. Специфічні відмінності освітнього простору держав і народів зумовлені культурними й історичними традиціями. Динаміка освітнього простору є важливою соціокультурною характеристикою суспільства. Інформатизація суспільства сприяє формуванню інформаційного освітнього підпростору. Освітній простір є результатом конструктивної діяльності суб'єктів освіти. У ньому взаємодіють освітні середовища і форми існування освітнього співтовариства як соціокультурного і соціопсихологічного феномена [2].

Взаємозв'язок формування нової медійно-інформаційної реальності зі становленням концепту освітнього простору дуже добре виявляється під час зіставлення останнього з поняттям освітнього середовища [3].

Як зазначає І. Шоробура [4], серед основних напрямів використання інформаційних технологій в управлінні закладами вищої освіти необхідно відзначити такі:

- забезпечення вільного доступу студентів до телекомунікаційних послуг, зокрема до мережі Інтернет, ІКТ та інформаційних ресурсів;
- надання кожному студенту, викладачу можливості для здобуття знань, умінь і навичок із використанням ІКТ під час навчання, виховання та професійної підготовки;
- створення умов для забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності усіх працівників вишу, створення системи мотивацій щодо впровадження і використання ІКТ для формування широкого попиту на такі технології в процесі підготовки фахівців.

Поєднання вказаних напрямків дозволяє створити єдиний електронний науково-освітній простір університету.

Головним принципом функціонування трансформаційного електронного науково-освітнього простору (ТЕНОП) є динамічне створення і багаторазове використання нового електронного знання для досягнення заданої спільної мети. Цей принцип реалізується в ТЕНОП шляхом створення і багаторазового використання певних спеціалізованих ТЕНОП-систем [5].

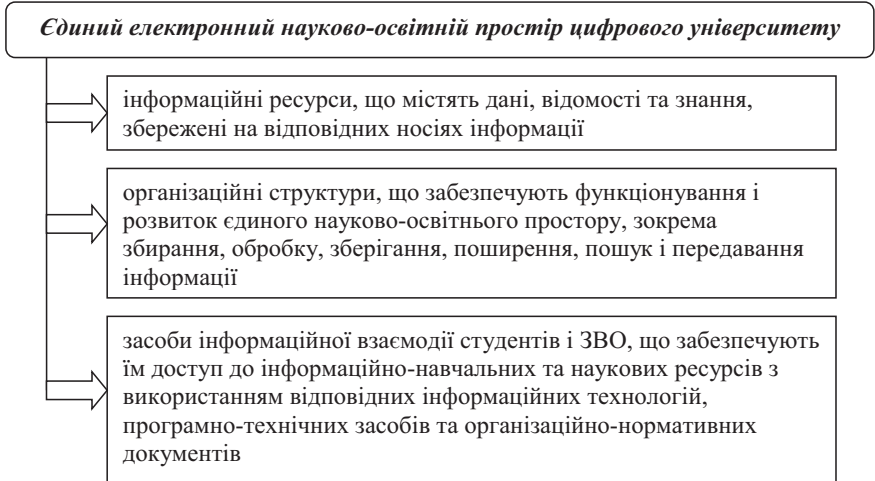

Рис. 1. Компоненти єдиного електронного науково-освітнього простору цифрового університету

Джерело: розроблено авторами за [6]

Єдиний електронний науково-освітній простір є сукупністю компонентів представлених на рис. 1.

Тобто, єдиний електронний науково-освітній простір цифрового університету – це інтеграційна система, яка включає інформаційні, матеріально-технічні, людські, організаційні ресурси і забезпечує автоматизацію управлінських та науково-освітніх процесів, а також узгоджене збирання, обробку, передачу, надання й зберігання інформації.

Створення єдиного електронного науково-освітнього простору цифрового університету дозволить не лише автоматизувати усі бізнес-процеси вишів, а й забезпечить їхнє функціонування, розвиток та зв'язок зі світовим інформаційним простором.

Створення єдиного електронного науково-освітнього простору є основою не лише для прийняття ефективних управлінських рішень щодо управлінської діяльності вишу, але й дозволяє ефективно використовувати переваги інформаційного простору, перетворивши його в науково-освітній, розвивати педагогічні інноваційні технології е-навчання та мобільного навчання в умовах безперервного навчання.

Таким чином, перед університетами, які прагнуть зберегти свої позиції на глобальному ринку освіти, стоїть завдання входження в міжнародний науково-освітній простір, яке не можливе без створення

єдиного електронного науково-освітнього простору та трансформації їх у цифрові університети.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Калетнік Г. М. Практична реалізація державної політики у сфері вищої освіти та положень нового закону «Про вищу освіту» в концептуальних за-садах підготовки фахівців на базі ННВК "Всеукраїнський науково-навчальний консорціум" / Г. М. Калетнік, І.В. Гунько, Е. А. Кірсєва // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – № 9. – С. 7-19.
2. Касярум Н. Освітній простір: становлення поняття / Н. Касярум // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 12. – С. 107-113.
3. Григоров Г.А. Методологічні підходи до дослідження освітнього простору / Г.А. Григоров // Грані. – 2013. – № 9. – С. 109-114.
4. Шоробура І. Використання інформаційних технологій в управлінні вищим навчальним закладом / І. Шоробура // Педагогічний дискурс. – 2016. – Вип. 21. – С. 187-192.
5. Манако А. Ф. Инновационные электронные научно-образовательные пространства: взгляд сквозь призму трансформаций. / А. Ф. Манако, Е.М. Сеница // Международный журнал “Образовательные технологии и общество” (Educational Technology & Society). – 2014. – V. 17. № 1. – С. 546-577.
6. Илющенко В. В. Единое информационное пространство территориально распределенного учебного заведения. / В. В. Илющенко // I Всеросс. науч.-прак. конф. Современное непрерывное образование. – Серпухов. – 2011. – С. 103-107.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Володимир Камишин – чл.-кор. Національної академії педагогічних наук України, д-р пед. наук, в.о. директора ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»

Олена Чмир – д-р екон. наук, професор, завідувача відділом супроводу академічних ресурсів ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»

Віталій Чернюк – керівник експертної групи з питань комунікацій та організаційно-методичного забезпечення стратегічного планування директорату інновацій та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України

Ігор Єгоров – чл.-кор. Національної академії наук України, д-р екон. наук, завідувач відділу інноваційної політики економіки та організації високих технологій ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Геннадій Андрощук – канд. екон. наук, доцент, головний науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, консультант Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Олександр Баранов – д-р юр. наук, ст. наук. співр., Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувач відділу правового забезпечення у сфері інформаційних технологій Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПрНУ

Арзу Гусейнова – д-р екон. наук, директор Інституту наукових досліджень економічних реформ Міністерства економіки Азербайджану

Наукове електронне видання

ПОБУДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: РЕСУРСИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Матеріали XVIII Міжнародної
науково-практичної конференції

19-20 вересня 2019 р.

Відповідальний за випуск – В.В. Ємець

Формат: PDF

Об'єм даних 11,4 Мб.

Інтернет-адреса видання: http://www.uitei.kiev.ua/sites/default/files/materyaly_mon_end.pdf

Верстка та оригінал-макет: А.Є. Мельник

Редакція: ДНУ «Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ)

03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180

Тел. (044) 521-00-10, e-mail: uitei@uitei.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 5332 від 12.04.2017 р.